MERIDIANE TEMATICE ÎN LIRICA ELENEI FARAGO

DINU MOTROC
Şcoala gimnazială din comuna Unirea, judeţul Dolj

Cuvinte-cheie: *crochiu biografic, configuraţia operei, teme literare, receptare critică*

În ziua de 29 martie 1878, deasupra Bârladului, a răsărit o stea numită Elena Paximade, care, după un popas de aproape 76 de ani, s-a întors la cer lăsând în urma ei, pentru eternitate, o lumină nepieritoare.

Originile Elenei Farago trebuie căutate în multimilenara Eladă, pământ blagoslovit, unde istoria tresare sub fiecare pas, care i-a zămislit, în vremuri de mult apuse, pe strămoşii poetei.

În monografia dedicată Elenei Farago[1], istoricul şi criticul literar C.D. Papastate relatează că, în Gythium, situat în vecinătatea masivului muntos Tayget, a venit pe lume Dimitrie Skaromihalakos, spartan de origine, bunicul dinspre mamă al Elenei Farago.

Plecând din Grecia, acesta şi fratele său Theodor se stabilesc în Moldova, la Galaţi, unde se şi căsătoresc. La plecarea din Grecia, cei doi fraţi şi-au schimbat numele de familie în Thomaide. Dimitrie Thomaide s-a căsătorit cu Elena Sarvalouglu-Despoti, cu care a avut doi copii: Anastasia şi George. Anastasia, cea care avea să devină mama poetei, s-a căsătorit, în noiembrie 1873, la numai 17 ani, cu Francisc Paximade. Tatăl poetei a văzut lumina zilei în insula Tenedos, din Marea Egee, într-o familie nobilă, care a avut un rol deosebit de important în istoria statului elen.

[1] C.D. Papastate, *Elena Farago,* Craiova, Editura Scrisul Românesc, 1975, p. 7-64.

BDD-A24964 © 2015 Editura Mirton; Editura Amphora
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.142 (2026-11-14 09:01:13 UTC)

Familia Anastasia şi Francisc Paximade a avut şapte copii: trei băieţi (Ernest, Nicolae şi Gheorghe) şi patru fete (Elena, Antoaneta, Celestina şi Virginia). Elena este al doilea copil al părinţilor săi, primul fiind Ernest.

Copilăria poetei a fost plină de bucurii până în momentul când a trebuit să meargă la şcoală. Avea mai puţin de şapte ani când părinţii au înscris-o, în 1884, la pensionul Varlaam, din oraşul de baştină, în clasa întâi primară, după care la pensionul Drouhet, din aceeaşi localitate. Acum, părăseşte căldura casei părinteşti, cu bucuriile ei, pentru a cunoaşte o nouă realitate, o altă dimensiune a existenţei umane, total diferită de aceea din care venea.

De la o vreme, situaţia financiară a familiei devine din ce în ce mai precară. În aceste condiţii, nu mai era posibilă continuarea studiilor la pensionul Drouhet, la care se transferase după ce pensionul Varlaam se mutase la Iaşi. Este nevoită să se transfere la o şcoală de stat pentru a urma clasele a III-a şi a IV-a. Aşadar, în perioada 1886-1887 frecventează şcoala primară de stat. În anul 1888, la vârsta de 10 ani, Elena Farago încheie prima etapă a pregătirii şcolare, înscriindu-se în clasa întâi secundară la Bârlad.

În familie, condiţiile de viaţă erau tot mai dificile, mai apăsătoare, necazurile nu le mai dădeau pace părinţilor ei. De pe tronul ei sculptat în abanos, Doamna nopţii veşnice îi coseşte, pe rând, doar în şase ani, între 1884-1890, pe Nicolae, Celestina, Antoaneta şi pe mama poetei, care s-a stins, măcinată de boală, în octombrie 1890, la doar 34 de ani. După trecerea mamei în lumea sfinţilor, Elena a încetat să mai meargă la şcoală. Reuşise să termine doar două clase secundare. Fiind fata cea mai mare, grija gospodăriei cădea pe umerii săi. Era copilul fără copilărie. Pentru ea, copilăria încetase să mai existe, iar adolescenţa îi apărea confuză, nedefinită, în culori întunecate, încărcate de tristeţe.

În ianuarie 1895, de parcă nu ar fi lovit-o îndeajuns, soarta a îngenuncheat-o din nou – după patru ani şi trei luni de la înălţarea la cer a mamei, a plecat pe un drum fără întoarcere, la doar 54 de ani, şi tatăl poetei, care, după ce se zbate între viaţă şi moarte două săptămâni, îşi dă ultima suflare în braţele Elenei. În urma acestei

BDD-A24964 © 2015 Editura Mirton; Editura Amphora
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.142 (2026-11-14 09:01:13 UTC)

cumplite nenorociri, copiii sunt luați de rude. George Thomaide, fratele mamei lor, i-a luat la el, la Brăila, pe Elena şi Gheorghe. La numai câteva luni de la sosirea la Brăila, se îmbolnăveşte grav şi este dusă la Bucureşti, la spitalul Colțea, unde este internată şi supusă unor analize amănunțite în urma cărora medicii stabilesc că suferă de „anemie profundă". Acest lucru se petrecea în anul 1896, an care a constituit începutul unei lupte acerbe cu boala, de care nu va scăpa decât atunci când inima ei va înceta să mai bată. Împlinise 18 ani.

După externarea de la spitalul Colțea, Elena rămâne la Bucureşti, la Ernest, fratele mai mare. Prin intermediul unui birou de plasare, este angajată în acel an, 1896, de junimistul Gheorghe Panu. În timpul unei întâlniri a lui Gheorghe Panu cu I.L. Caragiale, dramaturgul a cerut relații despre Elena. Auzind ce suferințe a îndurat aceasta, Caragiale a exclamat: „Viață de roman, subiect de dramă!". Profund impresionat de cele auzite, marele dramaturg îi propune Elenei postul de guvernantă a copiilor săi, ofertă acceptată de aceasta.

Anii 1897-1898, petrecuți la familia lui Caragiale, au fost, după spusele viitoarei poete, cei mai minunați ani ai tinereții sale.

Anul 1898 a fost un an nefast atât pentru familia lui Caragiale, pusă în fața unor mari lipsuri materiale, cât şi pentru Elena Paximade, nevoită să ia decizia disperată de a pleca. Se stabileşte într-o cameră modest mobilată din Bucureşti. După câteva luni, soarta îi scoate în cale pe Francisc Farago, un tânăr înzestrat cu o remarcabilă cultură şi un caracter deosebit. Pătrunsă de convingerea că şi-a descoperit sufletul pereche, Elena Paximade se căsătoreşte cu acesta. Când Francisc este numit director la filiala din Constanța a Băncii Generale Române din Bucureşti, în 1900, familia Farago pleacă din Bucureşti şi se stabileşte în Constanța. În anul 1904 soțul Elenei este transferat la Brăila, în funcția de director la Banca Generală Română, unde poeta îl urmează. De aici poeta se ducea des la Bucureşti, atât pentru a-şi vedea sora mai mică, Virginia, cât şi pentru a vizita familia Constanța Hodoş şi Ion Gorun, unde îi cunoaşte pe George Coşbuc şi Maria Cunțan. În anul 1907 Francisc Farago este transferat la Craiova. Şi de această dată, Elena îşi

BDD-A24964 © 2015 Editura Mirton; Editura Amphora
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.142 (2026-11-14 09:01:13 UTC)

urmează soțul, ea stabilindu-se definitiv în acest oraș. În Cetatea Banilor, în anul 1905, un grup de talentați şi inimoşi împătimiți ai artei a editat revista *Ramuri,* al cărei prim număr a apărut pe 5 decembrie 1905. Încă de la stabilirea în Craiova poeta a fost cooptată în comitetul de redacție al revistei. După cum reiese din anunțul de pe copertă, din anul al IlI-lea, revista apărea „sub conducerea D-nei Elena Farago...".

Anul 1907, pe lângă suferințele provocate de grozăviile la care asistase, neputincioasă, în timpul răscoalei, i-a adus şi o mare fericire, care i-a umplut un imens gol sufletesc – adopția lui Mihnea-Dorin, născut în ziua de 4 decembrie 1907.

Anul 1921 este un an care ne-o relevă pe poetă profund implicată în activitățile culturale şi sociale din urbea sa.

La data de 1 aprilie i se încredințează funcția de secretar literar al Teatrului Național din Craiova, la 1 septembrie, la recomandarea lui Goga, este numită directoare a Fundației Culturale *Alexandru şi Aristia Aman*, iar la 15 octombrie primeşte postul de inspector al Azilurilor de copii.

Din dorința arzătoare de a îndeplini cele menționate în testamentul familiei Aman, a înființat, în 1922, în incinta fundației, o *Universitate liberă.*

În aprilie 1922, din inițiativa Elenei Farago şi a unui grup de inimoşi oameni de cultură şi artă, apare în Bănie revista *Năzuința*, cu subtitlul *Literatură-ştiință-arte.*

În martie 1943, apare, la Craiova, sub patronajul Elenei Farago, revista *Prietenul copiilor*, cu subtitlul *revistă educativă pentru copii şi tineret*, ea ființând până în martie 1946[2].

Profund implicată în viața cultural-artistică a Olteniei, poeta militează pentru crearea unei societăți a scriitorilor din această parte a țării. Aspirația ei şi a tuturor scriitorilor din Oltenia se materializează în data de 12 decembrie 1936: „Sâmbătă 12 decembrie a.c. s-a făcut autentificarea la Trib. Dolj, Secția III sub

[2] Florea Firan, *Centenar UNESCO: Elena Farago*, în *Analele Universității din Craiova*, Seria Ştiințe Filologice, VII, 1979, p. 137.

BDD-A24964 © 2015 Editura Mirton; Editura Amphora
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.142 (2026-11-14 09:01:13 UTC)

No. 5507, constituindu-se legal, *Societatea Scriitorilor Olteni* conform alăturatului act constitutiv"[3].

La 4 ianuarie 1954, când nu împlinise 76 de ani, după o îndelungată şi chinuitoare suferinţă, care în ultimii douăzeci de ani ai vieţii nu i-a permis să-şi părăsească locuinţa, Elena Farago a plecat, într-o călătorie fără întoarcere, spre mirifica grădină a Edenului.

Pe lângă volume – în versuri sau proză – dedicate copiilor, opera Elenei Farago mai cuprinde traduceri şi cinci volume de versuri originale.

Primul dintre acestea din urmă, intitulat *Versuri*, a fost publicat la îndemnul lui Nicolae Iorga, în 1906, la Editura Luceafărul, din Budapesta. Trăsătura esenţială a acestui volum o constituie nostalgia, care îi prilejuieşte o întoarcere în timp pentru a-şi reaminti mirificele momente de mulţumire sufletească oferite de viaţă.

În anul 1908, la Editura Ramuri, din Craiova, a văzut lumina tiparului al doilea volum de versuri originale, *Şoapte din umbră*, în care sunt descrise fericirea unei iubiri împărtăşite şi, mai ales, impresionanta afecţiune faţă de copii.

Următorul volum de versuri originale, *Din taina vechilor răspântii*, a apărut tot la Editura Ramuri, din Craiova, în anul 1913. Acest volum exprimă profunde sentimente de tristeţe, de melancolie, dar şi de indescriptibilă exaltare datorată unei iubiri împărtăşite.

Tot la Editura Ramuri din Craiova a fost publicat, în 1920, al patrulea volum de poeme originale, *Şoaptele amurgului.* Majoritatea poeziilor din acest volum sunt erotice şi, prin melodicitatea lor, au un pronunţat caracter simbolist.

Ultimul volum de versuri originale, *Nu mi-am plecat genunchii*, a apărut la Tiparul Prietenii Ştiinţei, din Craiova, în anul 1926. În alcătuirea acestuia intră multe poezii de esenţă spiritualistă, existenţială, ce exprimă certitudinea că în fiinţa umană este ceva etern, sufletul nostru fiind de natură divină. Acel emoţionant sentiment al destăinuirii sufletului, contopit cu frica de a-şi face inima roaba patimii caracterizează poemele erotice ale volumului.

Luată în ansamblul ei, opera poetică a Elenei Farago, publicată în cele cinci volume de versuri originale, a urmat mai multe

[3] *Idem*, *Presa literară craioveană*, Craiova, Editura Scrisul Românesc, 2004, p. 93.

BDD-A24964 © 2015 Editura Mirton; Editura Amphora
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.142 (2026-11-14 09:01:13 UTC)

traiectorii. Una dintre acestea cuprinde poemele care fac parte din *lirica socială.* Este cunoscut faptul că însăşi poezia *Gândul trudiților*, ce a constituit debutul în versuri, în 1902, în ziarul *România muncitoare* (inclusă, apoi, cu titlul *Munca* în volumul *Versuri*), a abordat o problematică socială. Aceeaşi orientare o întâlnim şi în poemele *Vorbe de îndemn* (publicat în acelaşi an, în luna aprilie, tot în *România muncitoare*, cu prilejul zilei de 1 Mai), *Unui stejar* (publicat mai întâi în revista *Sămănătorul*, nr. 23, din 4 iunie 1906, apoi inclus în volumul *Şoapte din umbră*), *Unuia din cei puțini* (din acelaşi volum), precum şi în multe altele.

Poeta a venit în Craiova în anul 1907, an în care au avut loc marile răscoale țărăneşti. Constatând direct consecințele cutremurătoare ale înăbuşirii acestor revolte sociale, Elena Farago este primul poet român care ia atitudine împotriva abominabilului masacru, scriind poezia *Doină*, pe care a publicat-o în martie 1907 (înainte ca Vlahuță să publice poezia *1907*, dedicată aceluiaşi eveniment), în ziarul *Neamul Românesc.* Tratând aceeaşi problematică, Elena Farago a mai scris, în 1907, următoarele cinci poeme: *Rugăciune*, în aprilie; *Patru cruci*, în mai; *Secetă*, în iunie; *Toamna asta*, în septembrie; *Florile dalbe*, în decembrie. După ce au fost publicate mai întâi în periodice, cele şase poeme au alcătuit ciclul *Martie-Decembrie 1907,* care, în 1908, a intrat în componența volumului *Şoapte din umbră.*

O altă direcție în care s-a manifestat creația poetică a Elenei Farago aduce în centrul atenției *descrierea naturii.* În lirica poetei natura ocupă un loc distinct, bine determinat. Ea trăieşte cu intensitate în poemele dedicate acestei teme. Pastelul conceput după modelul existent în folclor imprimă poeziei descriptive culte din literatura noastră un caracter cu desăvârşire inedit. Relevantă pentru acest tip de pastel în structură populară este poezia *Pastel*, din volumul *Versuri*.

Pe lângă pastelul în formă populară poeta cultivă şi pastelul-cadru, în care descrierea elementelor din natură se împleteşte cu descrierea manifestărilor sufleteşti ale acesteia. Pastelul-cadru se întâlneşte în mai multe poeme, dintre care amintim: *Toamna* (volumul *Versuri)*; *O sară* (volumul *Şoapte din umbră)*; *Lumini din*

BDD-A24964 © 2015 Editura Mirton; Editura Amphora
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.142 (2026-11-14 09:01:13 UTC)

amurg, O femeie trecută vorbeşte cu toamna şi *Noemvrie* (volumul *Nu mi-am plecat genunchii*).

Ultimul tip de pastel care apare în poezia naturii la Elena Farago este pastelul pur, pastelul propriu-zis. Un exemplu de pastel propriu-zis îl reprezintă poezia *Flori de gheață,* din volumul *Versuri.*

Poezia dedicată copiilor reprezintă încă o traiectorie în lirica Elenei Farago. Poeta a manifestat o dragoste nețărmurită față de copii, în special față de copiii lipsiți de copilărie, pe care i-a privit cu înțelegere şi emoționantă duioşie. Poemele închinate celor mici sunt dinamice, pline de luminozitate şi sădesc în inimile acestora nobile sentimente de compasiune şi ataşament față de cei neajutorați.

Talentul liric al Elenei Farago s-a concretizat şi în crearea unor poeme închinate zeului Eros. *Lirica intimistă* constituie o altă traiectorie în evoluția artei scriitoriceşti a poetei.

Poeta, a cărei inimă răvăşită este devastată de o iubire transcendentală aflată într-o perpetuă încercare de a scăpa de sub clopotul de argint ce o ține prizonieră, suferă în tăcere, încrezătoare şi plină de speranță că, asemenea Cenuşăresei, va fi găsită de feciorul de împărat. Aşteptând, cu înfrigurare, iubirea unică, absolută, ea respinge, hotărâtă, de fiecare dată, mărul oferit de vicleanul şarpe. Lirica erotică a Elenei Farago este caracterizată de o puternică încărcătură emotivă. Ea dovedeşte o sensibilitate plină de rafinament, de o delicatețe şi o duioşie rar întâlnite în literatura noastră. Iubirea poetei se înalță pe aripile argintate ale visului, într-un zbor demiurgic, învăluită în vrajă şi mister, spre înmiresmata grădină a Edenului. Ea este focul mistuitor al dorului din adâncurile de nepătruns ale unui suflet zbuciumat, care îşi poartă cu demnitate crucea.

Pentru Elena Farago iubirea este rugul aprins între pământ şi cer, ale cărui flăcări purificatoare au aşezat-o, pentru eternitate, în templul sacru al POEZIEI.

Lirica în care sunt abordate *marile probleme ale existenței umane*, tainele universului în care trăim, frământările intelectuale generate de acestea, constituie o altă coordonată a creației poetice a Elenei Farago. O parte însemnată a operei compusă de poetă reflectă

BDD-A24964 © 2015 Editura Mirton; Editura Amphora
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.142 (2026-11-14 09:01:13 UTC)

interesul ei deosebit pentru descifrarea secretelor pe care le ascund, în imensitatea lor, spaţiul şi timpul.

Lirica existenţială apare chiar din perioada de început a creaţiei sale poetice. Încă de pe atunci poeta era frământată de gândul că un destin implacabil îl împiedică pe om să fie nemuritor. Ea îndeamnă, în unele poeme, la resemnare. Grăitoare în acest sens sunt versurile poeziei *Nu mai plânge*, din volumul *Versuri*, în care Elena Farago abordează o problematică filozofică, pe care o întâlnim şi în poemul *Trecea un om pe drum,* din acelaşi volum.

Poeme care dezbat problemele existenţei umane întâlnim în fiecare din cele cinci volume de versuri originale. Iată câteva dintre ele: *Scrisoare* (*Aşa cum mi te-nlănţui*), *Pe munte*, *Scrisoare* (*Iar nu ţi-am scris de mult*), *Un pribeag cântă*, *O sară, Nu-i nimeni ...* (din volumul *Şoapte din umbră*); *Zădărnicii, Scrisoare, Din scrisoarea unei bătrâne* (din vol. *Din taina vechilor răspântii*); *Era o fântână...*, *Sufletul vorbeşte, I, Sufletul vorbeşte, II*, *Desprinde-te, biet suflet...*, *La poarta grădinii cu gardul de zid* (din vol. *Şoaptele amurgului*); *Nu mi-am plecat genunchii, Scrisoare I, Scrisoare II, O nouă Magdalenă plânge* (din vol. *Nu mi-am plecat genunchii*).

Analizând modul în care a fost receptată opera Elenei Farago, desprindem concluzia că recenziile făcute de criticii din vremea aceea au fost deosebit de entuziaste, ele exprimând, în cuvinte elogioase, admiraţia faţă de creaţia celei mai mari poete din ţara noastră din prima jumătate a veacului trecut.

La apariţia volumului *Versuri*, Nicolae Iorga remarca: „De mult nu scrie la noi o femeie cu idei, cu ştiinţa de vers, cu iubire pentru arta sa”[4].

Referitor la poeziile din acelaşi volum, într-o cronică literară semnată V.N., se face următoarea aserţiune: „Ele sunt creaţiunea celei mai mari poete române, care cu mândrie se poate aşeza lângă Eminescu, Coşbuc, Vlahuţă, Goga şi alţii asemenea acestora”[5].

[4] Nicolae Iorga, *O nouă poetă: Doamna Farago*, în *Sămănătorul*, V, 1906, nr. 23, p. 444.

[5] V.N., în *Orizontul*, I, 1906, nr. 5-6; *apud* C.D. Papastate, *Elena Farago*, Craiova, Editura Scrisul Românesc, 1975, p. 34.

BDD-A24964 © 2015 Editura Mirton; Editura Amphora
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.142 (2026-11-14 09:01:13 UTC)

Referindu-se la volumul *Șoapte din umbră*, Eugen Lovinescu făcea următoarea apreciere: „*Șoapte din umbră*: potrivit titlu. Poezia d-nei Farago nu e poezie cântată la lumina crudă a soarelui de amiazi, nu e strigătul de bucurie al învingătorului, – ci e poezia îngânată în amurgul unei zile de toamnă..."[6].

Recenzând volumul *Șoaptele amurgului*, C. D. Fortunescu ajunge la concluzia că „*Șoaptele amurgului* consfințesc definitiv reputația talentului original şi puternic al Doamnei Farago, care se arată aci în toată plinătatea maturității sale"[7].

Despre volumul *Nu mi-am plecat genunchii* Perpessicius face următoarea aserțiune: „În orice caz, d-na Elena Farago va fi printre cei aleşi. Căci este în culegerea de poeme *Nu mi-am plecat genunchii* atâta elocventă devoțiune, atât de umilă religiozitate din partea permanentei Magdalene, robită de-a pururi Fiului Omului, că sentimentele – cu toată exaltarea lor păgână – apar purificate şi se răsucesc ca trâmba de smirnă de pe jerftelnicul iubirilor, de-a lungul albelor colonade de marmoră"[8].

Lirica Elenei Farago a reținut şi atenția lui George Călinescu, care, printre altele, a formulat şi următoarele opinii: „Când însă se exprimă direct şi simplu, Elena Farago e o remarcabilă poetă a dragostei pudice […]. Și în genere confesiunea smerită şi demnă e de o mare suavitate […]. Cu deosebire originale sunt poeziile care cântă maternitatea […]. Chiar poeziile în stil de abecedar (în continuitatea lui Coşbuc) sunt grațioase prin delicatețea maternă"[9].

Au fost, însă, şi critici de specialitate, e drept, puțini la număr, care au prezentat defavorabil creația poetică a Elenei Farago: Sextil Puşcariu, Mircea Scarlat, Mihail Dragomirescu, Al. Piru.

---

[6] Eugen Lovinescu, *Critice I,* Bucureşti, Editura Alcalay, 1920, p. 97.
[7] C.D. Fortunescu, *Opera poetei Elena Farago*, în *Arhivele Olteniei*, VII, 1928, nr. 37-38, p. 332.
[8] Perpessicius, *Opere, 2,* Bucureşti, Editura pentru Literatură, 1967, p. 229.
[9] George Călinescu, *Istoria literaturii române de la origini până în prezent*. Ediția a II-a, revăzută şi adăugită. Ediție şi prefață de Al. Piru, Bucureşti, Editura Minerva, 1982, p. 704-705.

BDD-A24964 © 2015 Editura Mirton; Editura Amphora
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.142 (2026-11-14 09:01:13 UTC)

Criticii moderni sunt mai reticenți, mai circumspecți în emiterea unor judecăți de valoare despre opera poetei. Cu toate acestea, nu putem nega rolul pe care l-a avut Elena Farago în etapa incipientă a poeziei feminine din țara noastră. Această percepție l-a condus pe Al. Cistelecan la concluzia că poeta a fost „prima doamnă a poeziei româneşti" şi că „odată cu Elena Farago poezia feminină iese din diletantismul de salon şi din veleitarismul sentimental rimat, trecând, practic, de la bovarismul liric al inimii la estetica unui sentiment"[10].

Informațiile referitoare la reperele biobibliografice şi la receptarea critică a operei Elenei Farago valorifică cercetările întreprinse de C. D. Papastate, Florea Firan, George Sorescu, Ada Stuparu şi Diana Nedelcea, menționate în bibliografia lucrării.

Bibliografie

Călinescu, George, *Istoria literaturii române de la origini până în prezent*, ediția a II-a, revăzută şi adăugită, ediție şi prefață de Al. Piru, Bucureşti, Editura Minerva, 1982.

Farago, Elena, *Căţeluşul şchiop,* Craiova, Fundația Scrisul Românesc, f.a., prefață Diana Nedelcea.

Firan, Florea, *Profiluri şi structuri literare*, Craiova, Editura Scrisul Românesc, 1986.

Iorga, Nicolae, *Istoria literaturii româneşti contemporane, II, În căutarea fondului*, Bucureşti, Editura Adevărul, 1934.

Lovinescu, Eugen, *Critice, I,* Bucureşti, Editura Alcalay, 1920.

Oancea, Ileana, *Istoria stilisticii româneşti*, Bucureşti, Editura Ştiințifică şi Enciclopedică, 1988.

Papastate, C.D., *Elena Farago*, Craiova, Editura Scrisul Românesc, 1975.

Perpessicius, *Opere, II,* Bucureşti, Editura pentru Literatură, 1967.

Retorică generală, grupul μ, traducere şi note Antonia Constantinescu şi Ileana Littera, Bucureşti, Editura Univers, 1974.

Sorescu, George, Stuparu, Ada, *Elena Farago în scrisori şi documente inedite – Recuperări biografice,* Craiova, Editura Sim Art, 2010.

[10] Al. Cistelecan, *Prima doamnă a poeziei (prima cronologic)*, în *Analele Universității din Craiova*, Secția Ştiințe filologice, Literatura română şi universală, nr. 1-2, 2010, p. 17; *apud* Elena Farago, *Era o fântână*. Antologie, ediție îngrijită şi cuvânt înainte de Ada Stuparu, Craiova, Editura Aius Sim Art, 2012, p. 14.

BDD-A24964 © 2015 Editura Mirton; Editura Amphora
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.142 (2026-11-14 09:01:13 UTC)

THEMATIC MERIDIANS IN THE LYRICS OF ELENA FARAGO
(Summary)

Key-words: *biographic croquis, work configuration, themes and motifs, critical reception)*

Elena Farago, the most brilliant representation of Romanian feminine lyrics from the first part of the past century, was born in Bârlad, on March 29th 1878.

Among her volumes (verse or prose) that are dedicated to the children, the work of Elena Farago also encloses translations and five volumes of original verses, the latter ones expressing nostalgia, happiness of a shared love, the impressive affection towards the children and the certainty that in the human being it is something eternal, our soul being of divine nature.

In its evolution, the lyrics of the poet knew several paths, the most significant of them being the social theme, nature, love, infantile Universe, the philosophical category of the existence.

Analyzing the way it was received the work of Elena Farago, we reach to the conclusion that the reviews made by the critics of that time were very enthusiastic and eulogistic.

Modern critics are more reluctant, more circumspect in the release of some valuable judgments on the poet's work.

Nevertheless, it cannot be denied the role that Elena Farago had in the incipient stage of feminine poetry in our country.

BDD-A24964 © 2015 Editura Mirton; Editura Amphora
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.142 (2026-11-14 09:01:13 UTC)